

YARA *magazin*

Őszi búza fejtrágyázása

Kevés kultúráról, technológiai elemről találkozhatunk annyi információval, mint a búza tápanyag ellátásáról.

› 5. oldal

Bemutakozik a megújult szántóföldi műtrágya család

Bár a tél még csak most kezdődött el, a gazdálkodóknak hamarosan számos döntést kell meghozniuk, melyek alapvetően befolyásolják a következő év sikerét.

› 3. oldal

Sok az ősszel meghirdetett EMVA pályázat

A kezdő fiatal gazdálkodók pályázati lehetőségének megnyitásával indult az őszi EMVA szezon.

› 11. oldal

Vajon visszatekinteni vagy előretekinteni bölcsebb dolog?

Ismét közeledik az év vége, egy olyané, melyről korábban szinte mindenki azt mondta, ennél rosszabb már nem lehet. Valóban így volt? Felülbíráljuk-e előbbi minősítésünket a jövő évre vonatkozó prognózisok ismeretében? Lássuk, mi történt a Yara Hungária szempontjából ebben az évben és mi az, amit hozzá tudunk tenni, hogy minél pontosabban tudjuk tervezni a jövő évet (melyre szinte mindenki azt mondja, az idei évnél is rosszabb lesz).

A 2009-es évnek van pár jellemzője, amely semmiféle magyarázatot nem igényel:

- általános forráshiány a mezőgazdaságban
- a korábbinál is erőteljesebb koncentráció a hitelezési biztonságra
- a hitelkeretek drasztikus csökkenése, megszűnése
- elővásárlások teljes elmaradása, maximális biztonságra törekvés

De nézzük, mi történt ez egyes szegmensek, termékcsaládok esetében:

Bizonyára még mindenki emlékszik a 2008-as esztendő őszi időszakára, amikor a repce alá történő alapműtrágyázás befejeztével gyakorlatilag megállt az őszi komplex kijuttatás. Ilyen és hasonló negatív emlékekkel vágtunk neki a 2009-es tavaszi **szántóföldi** szezonnak. Magas műtrágyaárak, reménytelennek tűnő terménypiac, nyilatkozni nem akaró kereskedő partnerek jellemezték a szezont, ennek ellenére úgy gondolom, a Yara Hungária becsülettel helyt áll és az adott körülmények közepette is elfogad-

ható árral állt a termelők rendelkezésére. A tavaszi szezon komplex NPK-műtrágya forgalmának nagyobb részét a Yara termékek tették ki az országban, de ugyanez mondható el az őszi szezonnól is. A statisztikákat böngészve ráadásul úgy tűnik, hogy az elmúlt években a szántóföldi NPK-piacon megfigyelhető volumenzsugorodás legkevésbé a Yara (korábban Kemira) műtrágyákat érintette, ami egyértelműen azt jelzi, hogy még a válságban is van igény a magas hatóanyag-tartalmú, jó minőségű, jó ár-érték arányos műtrágyákra.

Vajon merre tovább? Egy másik cikkünkben beszámolunk a Yara jövő évi új friss szántóföldi termékpalettájáról. Az árakról még korai lenne nyilatkozni, de annyit talán elmondhatunk, hogy mind a foszfor-, mind pedig a kálium-alapanyag ára stabilizálódni látszik □ ez utóbbi esetében még várhatjuk a már bejelentett 8-10 %-os ár-csökkentést. A nitrogénpiac olyan, amilyen; gondolom, senki nem vitatja, hogy a hazai nitrogénpiacot nem (csak) világméretű trendek határozzák meg. Az NPK-árakra visszatérve elmondható, hogy amennyiben drasztikus változások nem zavarják meg a tavaszi árképzést, a prémium kategóriás termékek ára körülbelül 50%-a lesz az elmúlt években megtapasztalt legmagasabb áraknak, ami az előzetes informálódás alapján elfogadhatónak tűnik, mind a termelők, mind pedig a kereskedők részéről.

De mi a helyzet a többi termékkel? Stílusosan a szántóföldnél maradván beszéljünk cégünk **YaraVita™** termékcsaladjáról. A magas ha-

tóanyag-tartalmú, koncentrált, formulázott lombtrágya-család gyakorlatilag első évét töltötte a palettánkon és állta a verseny a „lombtrágya-örületben”. Ez nem utolsósorba az árának köszönhető, hatóanyagra számítva a termékcsalád a piacon jelenleg elérhető egyik legolcsóbb és leghatékonyabb megoldást jelenti szántóföldi növényeink mikroelemmel történő ellátásában. A megfelelő termék kiválasztásakor érdemes egy kicsit jobban elmélyedni a hasonló termékek címkézésén, egy nevezőre hozni a különböző számokat, mivel sok gyártó követi azt a gyakorlatot, hogy teljesen más dimenzióban kifejezve a hatóanyag-tartalmat megzavarja a felhasználót a racionális döntésben. Ide tartozó hír, hogy a YaraVita™ termékekkel hasonló felhasználású Folicare™ család sem szorult vissza az új, belső versenytárs miatt és az elkövetkezendő években is nagy hangsúlyt fektetünk az értékesítésére.

Aszántóföldi NPK-műtrágyázáshoz hasonlóan a kertészeti szegmensben tevékenykedők élete sem volt problémamentes ebben az évben. A **vízoldható NPK-műtrágyák** piacán a Yara megőrizte hazai vezető szerepét, annak ellenére, hogy a piac erősen zsugorodik. Egyes nézetek szerint átrendeződés történik a monoműtrágyás növény-táplálás irányába, ezt azonban a hazai számok nem erősítik meg. A verseny a szegmensben igen erős, bár azt tapasztaltuk, hogy még a válságban is érezhetőek a termékpreferenciák, a versenytársak esetleges erőteljes árcsökkentése sem váltott ki érezhető kereslet-

csökkenést. A termelés kényes és kockázatos jellege folytán a farmerek nem szívesen váltanak, ragaszkodnak az ismert, megbízható termékekhez, még akkor is, ha azoknak az ára esetlegesen magasabb, mint a konkurensek aktuális árai. Természetesen kivételek itt is vannak. A termékek jövő évi árával kapcsolatban annyi látszik, hogy lassan várhatóan visszatérünk arra az árszintre, ahonnan a drasztikus emelkedést indult.

Itt említem meg, hogy a vízzel oldható NPK műtrágyák ára a múlt év végére olyan magasságokba szökött, hogy a 2009-es tavaszi szezon közepére hamisítványok jelentek meg a piacon. Erről és a Yara Hungária ellenlépéseiről bővebben olvashatnak egy másik cikkünkben.

A kertészeti granulált termékek piacán – bár itt is erős konkurenciaharc volt tapasztalható – a Yara Hungária szintén őrizte hazai vezető szerepét. Jövőre a Cropcare árak is megnyugodni látszanak, véleményem szerint beáll a korábbi években megszokott 10-20%-kal magasabb ár a szántóföldi NPK-termékek árához képest.

Idén – a mi szempontunkból – a legnagyobb küzdelem elsősor-

ban a kertészetben alkalmazott **monoműtrágyák** belföldi piacán volt. Időrendben először a kalcium-nitrát (termékünk: YaraLiva™ CalciNit) piacon jelentek meg gyanús eredetű és kétségbe vonható minőségű termékek, ráadásul ezek a boltok polcain nem különböztek el élesen (vagy sehogyan sem) a prémium kategóriás termékektől. Megjelentek új versenytársak is a piacon, elfogadható minőségű termékekkel, sőt találkoztunk a piacon a saját termékeinkkel is, kerülő úton, de legalisan, több kereskedőn keresztül az országba juttatva. Az árak a tavaszi időszakban jelentősen csökkentek, ez főként a készletekkel rendelkező kereskedőknek okozott gondot. A kalcium-nitrát ára lassan visszatérni látszik a kiindulási ponthoz, vagyis nagyságrendi árcsökkenésre már nem számíthatunk. A kálium-nitrát (termékünk: Krista™ K plus) esetében jellemzően új versenytársak nem zavarták a piacot, az éven belüli vásárlásokat a komoly nyitókészletek csökkentették. Öröndöletes hír, hogy a hazai felhasználás csökkenése kisebb mértékű volt, mint a nyugat-európaié. Az árat elemezve megállapítható, hogy ha arra várunk,

hogy a termék ára visszatérjen az ugrásszerű áremelkedés előtti időszakhoz, akkor még várunk kell egy darabig. A kálium-szulfát (termékünk: Krista™ SOP) piacon sikerült hoznunk a tavalyi számokat, a termék ára és annak változása is elfogadható és kiszámítható volt és mára itt is közelébe kerültünk az áremelkedés előtti áraknak. A keserűsítő (termékünk: Krista™ MgS) piacon a korábbi versenytársak küzdöttek, a szezon értelemszerűen árcsökkenést hozott. A monokálium-foszfát (termékünk: Krista™ MKP) esetében az extrém módon alacsony konkurens árak nehezítették az életünket.

Mit mondhatnék zárszóként? Beszélhetünk csökkenő inputárakról, a kulcskérdés minden esetben az, milyen feltételekkel tudják a gazdák terményeiket értékesíteni a terménypiacon. Erre nekünk sajnos nem sok ráhatásunk van, de a jövőben is azon dolgozunk, hogy kedvező feltételeket, magas színvonalú szolgáltatást és elsőrangú termékeket biztosítsunk a termelőknek.

Éri Ferenc
kereskedelmi vezető
30 277 2556

Bemutatkozik a megújult szántóföldi műtrágya család

Bár a tél még csak most kezdődött el, a gazdálkodóknak hamarosan számos döntést kell meghozniuk, melyek alapvetően befolyásolják a következő év sikerét. A döntések meghozatalához nyújtunk most segítséget, a megújult szántóföldi termékínálatunk bemutatásával.

A YaraMila™ műtrágya családba összetett, komplex szántóföldi granulált műtrágyák tartoznak. A család tagjai a következők:

YaraMila™ 7-12-25: Ideális foszforból jól, káliumból gyengébben ellátott területekre. Összetétele alapján tökéletes repce alaptrágya, de kiválóan felhasználható napraforgó és kukorica tápanyag-ellátásához is.

YaraMila™ 7-20-28: Szintén elsősorban kálium igényes növényekhez javasoljuk, de foszfor tartalma is jelentős, ezért foszforból gyengébben ellátott területek ideális műtrágyája. Teljes mikroelem serral rendelkezik. (a jól bevált 8-20-30 „jogutódja”)

YaraMila™ 8-24-24: A legnépszerűbb YaraMila™ műtrágya, az összes szántóföldi kultúránál sikerrel használható. Vetéssel egy menetben történő kijuttatásra is különösen javasolt. Újdonság, hogy az új összetétel csökkentett klórtartalmú, ami egyértelműen kedvező, még a szántóföldi kultúrák esetében is.

YaraMila™ 16-20-0: Magas foszfor tartalma miatt klasszikus starter műtrágyának számít, (illetve magas kén tartalmát is figyelembe véve kalászosok esetében is javasoljuk)

YaraMila™ 13-13-21: Általában, foszforból és káliumból megfelelően, vagy jól ellátott területeken javasolt alkalmazása. Használata esetén egy menetben jelentős mennyiségű nitrogént is ki tudunk juttatni.

YaraMila™ 20-14-7: Nagy nitrogén és foszfor tartalma miatt ideális műtrágyája a kalászosoknak. Használata esetén egy menetben jelentős mennyiségű nitrogént is ki tudunk juttatni.

Meghívtuk egy körre! Csalava Istvánt

A YaraVita™ lombtrágya család idén állt a termelők szolgálatába. Tavasszal közzétettünk egy felhívást, melynek során 30 gazdának biztosítottunk lehetőséget arra, hogy az általa termesztett növényi kultúrán kipróbálhassa termékeinket. A jelentkezők között volt Csalava István, akit komáromi telephelyén kerestem fel, hogy tapasztalatairól kérdezzem.

T. J.: István, először megtenné, hogy röviden bemutatja a gazdaságát?

Cs. I.: A vállalkozást testvéremmel közösen 1986-ban baromfityenésztéssel kezdtük, amit 1992-től a növénytermesztés is kiegészít. Eleinte csak saját takarmány előállítására korlátozódott a szántóföldi növénytermesztés, ami 70 hektáron indult. Az évek folyamán lassan-lassan elérte a mai méretet a gazdaság, ami jelenleg 300 hektárt jelent. 2002-ben egy jelentős beruházásba kezdtünk a családi gazdaság keretein belül, ami kiterjedt a takarmány és a mezőgazdasági gépek teljes körű modernizációjára. Jelenleg abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy területeink 20%-át minden évben szerves trágyával tudjuk kezelni. Ebből következően csak az adott kultúrára vonatkozó tápanyagokat kell visszapótolni, amit a termesztett növényi kultúra az igényei szerint megkíván.

T. J.: Honnan értesült a felkínált lehetőségről?

Cs. I.: Az áprilisi Yara magazinban olvastam a felhívást, a magazin régi olvasója vagyok melyet korábban Growhow Magazinként kaptam. Megragadtam az alkalmat és a megadott címen, e-mailen jeleztem, hogy

szeretném az új készítményeket kipróbálni.

T. J.: Miért és milyen növényekre kért kísérleti anyagot?

Cs. I.: Minden újdonság érdekel, legyen az fajta, vegyszer, gép vagy éppen lombtrágya.

A piaci verseny megkívánja, hogy a legkorszerűbb eszközöket, eljárásokat alkalmazzuk. Meghallgatom mások véleményét is, de kísérletező típus vagyok, szeretem saját magam kipróbálni az újdonságokat, így győződök meg arról, hogy melyeket alkalmazzam nagyobb mennyiségben, nagyobb területen. A gazdaságunkban meghatározó a kukorica és a napraforgó, így ezekre növényekre kértem anyagot. YaraVita™ Zintracból 10 hektárra valót kaptam a kukoricára, YaraVita™ Barassitrel-ből és a YaraVita™ Borból pedig 8 hektárra valót a napraforgóra.

T. J.: Kérem, röviden ismertesse a felhasználás körülményeit és a tapasztalatait.

Cs. I.: A kukorica gyomirtásánál korai posztkezelést alkalmaztam, ekkor még korainak tartottam a lombtrágya kijuttatást a kislevél felület miatt és a lombtrágyát külön menetben, önmagába juttattam ki 5-6 leveles korban. A napraforgónál csillagbimbós állapotban, a területet két részre osztva juttattam ki mind a két készítményt. Itt lehetőség volt külön betakarítani a kezelt és a kezeletlen területet. A mérések szerint a kezelt területről 160 kilóval nagyobb termést arattunk le, mint a kezeletlen területről.

T. J.: Milyen vegyszerekkel keverve és mennyi vízzel juttatta ki? Milyen

tapasztalatokat szerzett a keverhetőséggel, oldhatósággal kapcsolatban?

Cs. I.: A kukoricára, mint mondtam önmagában juttattam ki, semmi gond, probléma nem volt.

A napraforgónál Pictorral és Fendonával együtt juttattam ki, de ekkor sem tapasztaltunk sem oldódási, sem keverhetőségi sem pedig kijuttatási problémát. Mindkét alkalommal a permetlé 200 l/ha volt.

T. J.: Köszönöm szépen a beszélgetés. Zárszóként mit tudna mondani?

Cs. I.: Köszönöm én is a lehetőséget, hogy kipróbálhattam ezt a két készítményt. Különböző 5 éve ismertem fel a növények levélen keresztüli táplálásának a lehetőségét, jelentőségét, amit azóta is alkalmazok. Ajánlom mindenkinek, higgyék el nem fognak csalódni!

Térme János
szaktanácsadó
30 349 8084

Őszi búza fejtrágyázása

Kevés kultúráról, technológiai elemről találkozhatunk annyi információval, mint a búza tápanyag ellátásáról. Ezen adatok felhasználása, alkalmazása igen változatos körülmények között történik, igen eltérő eredménnyel. A búza műtrágyázását, az arra fordítható összeget alapvetően az előző évi termés árai szabják meg. Jelen esetben igen nyomott árak, alig mozduló piac, minimális műtrágyázás jellemzi a piacot. Magyarországon az őszi búza és repce vetésterülete 1.3-1.4 millió hektár. Átlagos felhasználás esetén is legalább 400 ezer tonna NPK kijuttatása lenne szükséges, ennek 10-15%-a realizálódott 2009 őszén. Mi történik ilyen esetben? Sablonos megközelítésben, ha nem adunk semmit a búzának, sem mennyiség, sem minőség nem várható. Ha csak foszfor és kálium áll rendelkezésünkre elegendő mennyiségben, akkor közepes termés gyenge minőség várható. Ha csak nitrogén van elegendő, akkor jó minőségű gyenge termésre számíthatunk. Mindhárom elérhető a növény számára, jó termés, malmi vagy javító minőség. A búzatermő területeinken gyenge vagy közepes foszfor és kálium el-

látottságnál maradt el az őszi alaptrágyázás, innét indulunk neki a tavasznak. Reálisan, figyelembe véve az elérhető árbevételt, az őszi elmaradt foszfor és kálium pótlása magas nitrogén tartalmú komplexszel csak kevés helyen valósul meg. Itt jegyzem meg, hogy 200-300 kg magas hatóanyag-tartalmú, kiváló minőségű vízdékony YaraMila™ komplex műtrágyák (YaraMila™ 20-14-7, YaraMila™ 16-20) 300 kg nitrogénnel együtt alkalmazva a teljes költségek 20-25%-át jelentik, ami reális és elfogadható költségarány. Egyoldalú nitrogén felhasználás esetében a túlzott NPK arány már nem növeli a termés mennyiségét, sőt a minőséget sem. A kisebb, de folyamatos és harmonikus tápanyagellátás a leggazdaságosabb. Két dologra hívnám fel a figyelmet, különösen abban az esetben, ha elmaradt, vagy kis dóziszú volt az őszi nitrogén kijuttatás. Az egyik, hogy lehetőleg legkorábban adjuk ki az első adagot. A gyors kezdeti fejlődéshez már komoly mennyiséget igényel a búza, (az őszi esetleg kiadottak nem használt az eddig lehullott nagy mennyiségű eső). Igen fontos még a nitrogén kettő, de inkább há-

rom alkalommal történő kijuttatása, figyelembe véve a csapadékeloszlás szeszélyességét. A teljes mennyiség nitrogén hatóanyagban kifejezve valahol 90-150 kg/ha között kell, hogy legyen, figyelembe véve az előveteményt, szármagadványt, humusztartalmat, várható termést. A harmadik kezelés ne legyen több mint 20-30 kg/ha, a minőségjavítást célozva.

Az elmúlt években felértékelődött a kén szerepe, nemcsak a repce, de a búza vonatkozásában is. A YaraBela™ Ns Extra, valamint a hozzá hasonló termékek a nitrogén és a kén együttes pótlásával fejtenek ki komoly pozitív hatást. Egy mondat erejéig mindenképpen meg kell említeni a lombtrágyák új generációs családját, a YaraVita™ termékeket. A magas nitrogén és kén tartalommal a YaraVita™ Thiotrac a repce mellett a búza későbbi kezelésére is ideális. Más mezo- és mikroelemek (cink, réz, magnézium, mangán) pótlására a YaraVita™ Gramitrel, és a YaraVita™ Coptrac az ideális

Gyuris Kálmán
szaktanácsadó
30 383 9341

Meghívtuk egy körre! a Terra-Coop Kft-t

2009 nem a búza aranyévéként vonul be a gazdálkodási naplóba, de azért vannak érdekes és tanulságos eredmények, tapasztalatok. Ezek egyike a Szentés területén gazdálkodó TERRA-COOP Kft. területén születette. Szarvas Pál által irányított gazdaság 3400 hektáron gazdálkodik, kiváló eredménnyel. Az igen széles növénypalettából az őszi búza 1040 hektárt fed le. Az összterületből kiemelkedik egy 110 hektáros terület. Az itt alkalmazott lombtrágya kezeléseket mutatjuk be az alábbiakban.

A technológia részletes ismertetésében Kocsis Andrásné volt a segítségemre, aki a cég növényvédelmi munkáit irányítja.

A táblán elért 9.4 t/ha átlagtermés sok mindennek köszönhető, többek között a Yara lombtrágyáknak is. A területen csemegekukorica volt az elővetemény. Ez, valamint a búza alá is a növény igényeinek megfelelő alapműtrágya került kiszórásra. A száraz időszakban kétszer öntöztek, kihasználva a lehetőségeket. Minden növényvédelmi munkát optimális időben elvégeztek, összekapcsolva a lombtrágyával. Ezek közül elsőnek a Folicare™ Cu került kijuttatásra, április 10-én 3 kg/ha dóziszban. Ezt követte május 5-én 2 l/ha mennyiségben a YaraVita™ Gramitrel, majd május 15-én a YaraVita™ Thiotrac 3 l/ha adagban zárta a lombtrágya kezeléseket.

A kilenc tonna feletti terméseredmény önmagáért beszél, természetesen ez nem üzemi cél, de azt mutatja, hogy komoly lehetőségek vannak a búza termesztésében is. A cégnél folyamatosan és magas szinten történik a tápanyag visszapótlása, kiegészítve a mezo- és mikroelemek lombon keresztül történő pótlásával, ami a technológia része lett.

Köszönjük az információkat és további sikeres búzatermesztést kívánunk!

Gyuris Kálmán
Szaktanácsadó
30 383 9341

Mátrai Winecaching

Illatok és számok a Mátra lankáiról

Az elmúlt időszakban egy kedvező tendencia volt érezhető a szőlő és borok iránti érdeklődésben. Mára divatos lett a különböző bortúrák szervezése, amely nagyon jól összeköthető a kulturális értékek felfedezésével, és a helyi ételkülönlegességek kóstolásával. Egy borvidék megismerése, az ott élő emberek történelmének és kultúrájának megismerését is jelenti. Sajnos az elmúlt évek nehézségei és az idejű felvásárlási árai nem a hangulat javítás irányában hatottak. Sokan az említett okok miatt a kivágás mellett döntöttek. Ennek ellenére vannak optimista közösségek, ahol felismerték, hogy valamit tenni kell ahhoz, hogy kiutat találjunk a szőlő és borágazat számára.

Ennek kapcsán ellátogattunk Gyöngyösre, a „Bor és szőlő városába”, ahol a Mátrai Hegyközségi Tanács titkára, Hordós Attila avat be minket a legillatosabb borok termelőinek mindennapjaiba.

– Ha a Mátra irányába utazunk, Gyöngyös mellett elhaladva, egy logó és egy új szlogen hívja fel az arra utazó figyelmét a megújult borvidékre. Honnan az ötlet?

– A szakmai megméréstetéseket és a fogyasztók véleménye alapján, a Mátrai Borvidék legszebb nedűi egyben a hazai paletta legillatosabb borai is. Talán kevesen tudják, hogy a filoxéra vész előtt a Kadarka volt itt a legjellemzőbb szőlőfajta, utána viszont elsősorban fehér szőlőt telepítettek. Ma úgy tartjuk, hogy a Mátra a fehérborok, és azon belül is az illatos borok hazája.

– Mondanál néhány érdekességet a borvidékről és a jellemző fajtaikról?

– A 22 borvidékünk közül a maga 7200 hektárával legnagyobb történelmi borvidéknek számító területen már a kelták is termesztették a szőlőt. A borvidék ültetvényeit a Mátra vonulatai védik, más északi vidékekhez képest több a napsütés, enyhe a tél, kevés a csapadék. A Mátra hegységet hajdan vulkáni erők emelték ki a tengerből, s kőzete és a ráakódott üledéktalajok igen jók szőlőtermesztésre. Köves váztalajok, humuszos homoktalajok találhatóak itt, legjellemzőbbek azonban a mészből szegény barna erdőtalajok. Az ökológiai adottságok folytán az itteni szőlőfűrtök magas cukortartalmúak, ezekből illatos, fűszeres, harmonikus, jó savú és magas alkoholtartalmú borok készülnek.

Mindazonáltal kevés az olyan szőlő- vagy borfajta, mely óhatatlanul e vidék nevét juttatná eszünkbe. Jellemző az Olaszrizling ültetvények túlsúlya, a környék legismertebb bora pedig az Abasári Olaszrizling. E tüzes, száraz borból kiérezni a tájjelleget, csakúgy, mint az Olaszrizling valamennyi jó tulajdonságát. Jelentős Rizlingszilváni, Ottonel muskotály (szakértők szerint itt a legjobb minőségű országsterce), Leányka, Trami, Chardonnay, Sauvignon blanc, Hárslevelű, Kékfrankos kultúrával is találkozhatunk a vidéken. Az uniós kivágási politika következtében a csúcs 7600 hektárral szemben ma már csak 7200 hektáron természetesen borszőlőt. Újra divatba jött – a rizlingszilváni, amely friss és üde, akár egy rozé, mindamelllett kiemelkedően illatos is, kiváló választás karácsonyi halas vacsorákhoz, s igen sikeres az olasz piacon is, éppen a frissítő, hűsítő hatása okán. A 300 hektáron termesztett Szürkebarát

mintegy 80 százalékban száraz, késői szüretelésű fajtájából pedig gyönyörű édes desszertborok készíthetők.

– A régi öregek mesélték, hogy annak idején a MALÉV külföldi járatain Abasári Olaszrizling volt a hivatalosan felszolgált bor. Az elmúlt időszakban mintha háttérbe szorult volna a Mátrai Borvidék és az itt előállított nedűk?

– Úgy tűnik, ez idáig a terület pincészetei kicsit belefeledkeztek a munkájukba, s bár tagadhatatlanul szép termékeket állítanak elő, a piaci változásokra kevésbé figyeltek. Az egykoron, pár évtizede külföldön is híres mátrai borok imidzse nem igazán tartott ki máig – a felfedező típusú szomjas borturisták szájról-szájra marketingje pedig a nagy versenyben édeskevés. Ezért fogtunk össze a borvidéken, ezért adtuk be a pályázatunkat a Nemzeti Bormarketing Programhoz és az Agrármarketing Centrumhoz, és az így elnyert 36 millió forintot pedig arra fordítjuk, hogy kialakítsuk a mátrai borvidék új reklám arculatát. Magát a Mátrát ugyanis jobban ismerik, mint a mátrai borokat.

– Van-e valamilyen piaci trend a boroknál, amit érdemes figyelembe venni, hogy a Mátrai bor újra népszerű legyen a borbarátok körében?

– Szokták mondani, hogy a szőlőtermesztés a mezőgazdaság nehézipara, ahol legalább 10-15 évre kell előre tervezni, ezért aztán nem is sajnálják, hogy a kilencvenes évek elején viszonylag kevés vörös szőlőt telepítettek. Az illatos, fűszeres fehér borok várható „nagy menetelésére” készülő Mátrai Hegyközség termékei a tengerentúlra is eljutnak: a kanadaiak kedvence az Ottonel muskotály, illetve a még illatosabb Irsai Olivér, a németek a Traminít preferálják, az olaszok(!) pedig a Szürkebarát-ra esküsznek. Fontosnak tartjuk a védett eredetű, illetve nagyobb hozamú fajták elterjesztését. Természetesen azonban óva intek mindenkit a mennyiségi gondolkodástól, mert az éppen az erősségüknek nevezett illatosságot tenné tönkre.

– A most megjelenő Mátrai borturista kiadványból is kitétnék, hogy multifunkcionális megközelítésben lett összeállítva. Mi volt a fő célja a kiadványnak?

– A kiadvány középpontjában természetesen a Mátrai bor népszerűsítése áll, emellett pedig szeretnénk közelebb hozni az idelátogató vendégeket és a boros gazdákat. A szőlő és bor segítségével bemutatjuk a vidék településeit, egy-egy látnivalóval és programajánlattal kiegészítve.

Másik nem titkolt célunk, hogy a mátrai emberek mátrai borokat igyanak és ne csak a plázák importborainak árcímkei alapján válasszanak. Ha lehet mondani, ez nem csak mátrai ügy, sokkal inkább magyar ügy. Az uniós támogatások fontosak a versenyképesség fenntartására, de a helyi termelőknél is múlik, hogy milyen arányban állítanak elő gasztronómiai ínycsemegetéseket, illetve a nagyobb hozamú fajtákra épülő jó minőségű „tömegterméket”.

A minőség – hozam kapcsolatáról manapság sok szó esik. Ehhez röviden csak annyit tennék hozzá,

hogy több hazai és külföldi neves szakember tanulmánya alapján, az arra alkalmas „nagyobb hozamú” fajtáknál, nagyobb tőketerhelés is alkalmazható, ha a technológiát (tápanyag –ellátás; növényvédelem; fitotechnika, stb.) is a tervezett termésmennyiséghez állítjuk be.

– Végezetül mondanál pár szót az idei évjárat tapasztalatairól?

– Ha piaci oldalról közelítjük, akkor lehangelő a helyzet, és sajnos a rossz piaci helyzet a tavalyi évnél gyengébb termésátlaggal is párosult. Ez egyes fajtáknál elérheti akár a 35-40%-t is. Ami viszont bizakodásra ad okot, hogy az évjárat minősége kitűnő, ezt a Márton napi bormustrák is visszaigazolták.

– Köszönöm a beszélgetést, és a hasznos információkat.

– Az év végéhez közeledve Kellemes Ünnepeket kívánunk, és szeretettel várjuk 2010-ben is a szőlőtermesztő és borász kollegákat a Hegyközségek rendezvényein, ahol a Yara Hungária hasznos tanácsokkal kívánja továbbra is segíteni a termelőket a tápanyag-ellátással kapcsolatosan felmerülő kérdésekben.

A következő számunkban megszólaltatunk termelőket és növényvédős szakembereket, akik megosztják velünk a Yara lombtrágyákkal kapcsolatos tapasztalataikat.

Toth Gábor
szaktanácsadó
30 689 8094

Új csillagok a DEKALB kukorica palettáján!

MONSANTO

Mielőtt megismerkedünk a 2010-ben bevezetendő hibridjeinkkel, nem szabad elfelejtenünk, hogy ezeket a hibrideket bevezetésük előtt már legalább két, de esetenként három, a kukoricatermesztés szempontjából gyökeresen eltérő időjárású évben teszteltük. Bátran mondhatjuk, hogy mindannyian kiállták „a stabilitási próbát”. Jól teljesítettek 2007-ben a virágzáskori aszályban, 2008-ban kiemelkedő terméspotenciáljukat és kitűnő vízleadásukat bizonyították, majd 2009-ben jól viselték a tavaszi és az augusztusi stresszes időjárást is.

„A legelső” EE3802 (DKC4082)

Az igen korai éréscsoportban, az EE3802 (leendő kereskedelmi nevén a DKC4082) – „A legelső” az eddigi legkorábbi „sztárjaink”: a DKC391 és a DKC3511 közé illeszthető érésidőben (FAO 300- 310) - mely a tavalyi, kedvező évben a DKC3511 termésszintjét kevesebb vízzel érte el, az ideai sokkal szárazabb és kedvezőtlenebb évben szintén megismételte remek teljesítményét, ami kiemelkedő alkalmazkodó és szárazságtűrésére utal. A hibrid széles vetésidő és tőszám optimummal rendelkezik. Korai fejlődés és szárszilárdság tekintetében határozott előrelépést jelent az említett két korábbi nemesítésű hibridhez viszonyítva.

„Mindig több” EE4605 (várható neve DKC4685)

A korai éréscsoportban az EE4605 fajtajelölt (leendő kereskedelmi nevén DKC4685), a DK440 érésidőjével kínál annál határozottan

nagyobb termőképességet, kiemelkedő stabilitást – összefüggésben kiváló alkalmazkodó képességével és szárazságtűrésével. Rendkívül jól alkalmazkodik a korai vetésidőkhöz, ami jó hidegtűrését, korai fejlődési erélyét bizonyítja. Jó szárszilárdsága lehetőséget ad a tőszám növelésére, ami a 60-80 ezer termőtő/ha széles tartományban optimalizálható.

„Az eminens” DKC4590

A DKC4590 mely a tavaly bevezetett DKC4490 fantasztikus aszálytűrését briliáns termőképességgel ötvözi. Ez a 300-as éréscsoport közepén érő hibrid meggyerő termésfőlényt mutatott már a tavalyi jó évszárban, amit megismételt az ideai szárszilárdságban is. Ez mindenképpen nagyfokú stabilitását bizonyítja. Kiemelkedő teljesítőképessége elsősorban kiváló termesztéstechnológiával, intenzív feltételek között bontakozik ki, ezért elsősorban a magasabb színvonalú termeléshez, kedvezőbb feltételek közé ajánljuk. Vetésidő-reakciója azt mutatja, hogy az április 20 és 30. közötti vetésekben volt a legjobb, de a legkorábbi és a legkésőbbi vetések sem jártak lényeges termésdepresszióval. Tőszámkiegyenlítő képessége is kiváló: a 60 –és 80 000 termőtő/ha-os, míg intenzív helyeken a 90 000 termőtő/ha-os állományokban is közel azonos, nagy termést produkál.

„Aszálylovag” DKC4795

A DKC4795, a FAO 300- 400 határán különleges aszálytűréssel jellemezhető, nem véletlen kapta az „aszálylovag” jelzést. Már a 2007-es aszályos évben a nemesítői kísérletekben is kiválóan vizsgázott, majd tavaly, a „kukorica-évben” is a legjobbak között végzett. Idén, a kedvezőtlenebb viszonyok között is minden régióban és minden termésszinten a legjobbnak bizonyult. Mondhatni, hogy a 30-50 FAO számmal későbbiek ellen is egyenran-

gúként állja meg a helyét. Széles vetésidő és tőszám-optimum jellemzi.

Terjedelmi okok miatt most nem térünk ki a többi reményteljes fajtajelöltre, melyek minden éréscsoportban felfedezhetők, és a további előrelépési lehetőségek ékes bizonyítékai.

Összefoglalóan elmondható, hogy a DEKALB hibridek sikorsorozata töretlenül látszik. Új hibridjeink az új kihívásokra válaszolva már nemcsak kiváló termőképességgel és vízleadással bírnak, hanem kifogástalan stressz- és szárazságtűrésük eredményeként stabilitásuk is kiemelkedő. Az előrelépést a termőképesség és a szárazságtűrés folyamatos javulásán túlmenően, az agronómiai tulajdonságok – korai fejlődés, szárszilárdság, határozott javulása kíséri. Reményeink szerint, 2010-ben ismét olyan új hibridekkel gazdagodik a DEKALB ajánlata, melyek használata hozzásegíti a magyar gazdálkodókat termelési kockázataik csökkentéséhez, eredményességük növeléséhez.

Legújabb kukorica hibrid kiválóságaink bemutatása mellett fontosnak tartjuk röviden felsorakoztatni a már nagyon sok termelő számára is jól ismert, a közelmúltban bevezetett újabb repce hibridjeinket is.

EXOCET – A REKORDER! A teljesítmény és a minőség kiváló harmóniája. Méltán lett piacvezető a hibridek palettáján!

EXOTIC - A terméspotenciál és a termésszabotilitás különleges kombinációja, az egyik legkiválóbb hibrid a termelési kockázatok menedzselésére.

EXAGONE - Az életerő, a termőképesség és a minőség magasabb szintű kategóriája.

DEKADE - Kedvező árfekvésű, kiváló télállóságú és állóképességű

dr. Kiss Erzsébet

Monsanto Közép-Európai Technológia Fejlesztési Menedzser

Csak a Yara logós Ferticare™ műtrágyákat keresse!

A lassan két éve megtörtént márkaváltás során most jutottunk el arra a pontra, hogy a régi Kemira GrowHow csomagolású, piacon maradt termékeket visszavonjuk és lecseréljük Yara termékekre. Ennek első lépéseként a Ferticare™ termékcsaládot cseréljük le, természetesen változatlan minőségben és összetételben. Sajnos a régi csomagolásban hamisított termék jelent meg a piacon, még-hozzá egy nem hivatalos értékesítési hálózatban. Ennek felgöngyölítése természetesen a hatóságok feladata, mi viszont ezúton is szeretnénk felhívni partnereink és olvasóink figyelmét, hogy csak a eredeti Yara zsákból keressék a Ferticare™ termékcsalád tagjait. A hamisított Ferticare™ műtrágyát arról lehet felismerni, hogy a 25 kg-os csomagoláson nincs csúszászásgátló érdesített felület, úgynevezett prégelés. Ha ilyen csomagolással találkozunk, kérjük jelezze ügyfélszolgálatunkon: Simon Katalin: 30 520 3376.

A CLEARFIELD® napraforgó-technológia 2009-es tapasztalatai

Az évértékelő cikkek úgy szoktak kezdődni, hogy „ez egy rendkívüli év volt”. A vetőmagos szezon kezdetéről ezt nem lehet elmondani, hiszen a CLEARFIELD napraforgó-vetőmagok szokás szerint elsőként fogytak el. Köszönhető ez a legnagyobb termőképességű CLEARFIELD hibridek térhódításának és a CLEARFIELD napraforgó-vetőmagok évről évre bővülő választékának, továbbá annak, hogy a termelők jó tapasztalatokat szereztek a CLEARFIELD technológiával.

A korai vetés aranyat ért

Az időjárást tekintve azt kell mondanunk, hogy az utóbbi években a csapadékszegény április nem számít rendkívülinek. Az idei április-májusi aszály azonban tényleg rendkívüli volt. Utólag egyértelmű, hogy az járt jól, aki korán, április elején elvetette a napraforgót. Így a gondosan végzett talajmunka segítségével megőrzött márciusi víz elegendő volt a csírázáshoz. Ahol megkésték a vetéssel, vagy a talajmunkák során nem őrizték meg sikeresen a márciusi csapadékot, a csírázás és a kelés nagyon vontatottan és heterogén módon alakult.

Aszályban is főszereplő a parlagfű

A preemergens gyomirtó szerek hatékonyságáról ilyen száraz körülmények között nem is érdemes szólni. A gyomok kelése is vontatott volt, főként az egyszikűek vártak magukra.

A parlagfű és a libatopfélék azonban a száraz körülmények ellenére képesek voltak kikelni. A gyomok kettő-négy leveles korában elvégzett PULSAR 40-kezelés ebben a helyzetben is hozta a tőle elvárható kiváló hatékonyságot, amit a 2. és 3. kép tanúsít.

A parlagfű 2009-ben is bizonyította a mondás igazságát, miszerint a gyom a föld édesgyermek. A szárazság ellenére töretlenül fejlődött és versenyre kelt minden kultúrnövénnyel. A verseny végeredményét a 4. és 5. kép mutatja, amin láthatjuk, hatékony gyomirtási segítség nélkül mivé lett a védtelen napraforgó a parlagfűvel folytatott versengésben, illetve hogyan tudta megvédeni napraforgónkat a CLEARFIELD technológia ettől a veszedelmes gyomnövénytől.

Biztonság bármilyen körülmények között

A Szántóföld Napja bemutatósorozat helyszínein a betakarításig követtük figyelemmel a CLEARFIELD technológia hatékonyságát, és ismét tapasztaltuk a hatástartam jelentőségét. Az 1,2 l/ha PULSAR 40 egy- és kétszikűek elleni hatékonysága levélen keresztül egyértelmű, a talajon keresztüli hatékonyság azonban csak a keresztvirágúakra és a libatopfélékre terjed ki. A preemergensen kijutatott 3,5 l/ha Wing-P® kezdeti hatása csapadék híján nem alakulhatott ki, viszont a május végén megérkező esők bemosták a talajba, így a kezelés biztosította a gyommentes sorzáródást.

A CLEARFIELD technológia legfőbb előnye, a biztonság most is megmutatkozott, hiszen a napraforgót nemcsak a PULSAR 40-nel történt állománykezelés látványos hatékonysága, hanem a Wing-P talajon keresztüli hatástartama is védte a gyomok okozta termés kieséstől.

Pálfay Gábor
fejlesztőmérnök
Ádám Miklós
kultúrafelelős

1. kép A PULSAR 40®-kezelés időpontja.

2. kép A PULSAR 40 hatására pusztuló parlagfű.

3. kép A kezeletlen parcellán a szárazság ellenére jól fejlődött a parlagfű.

4. kép Hatékony gyomirtás híján parlagfűvel elöntött napraforgó.

5. kép A CLEARFIELD technológia hatékonysága parlagfű ellen.

Csemegekukoricát paprikához mérhető intenzitással!

Seminis®

A csemegekukorica is lehet szuperintenzív zöldségkultúra a szabadföldi termesztésben: palántázva, talajtakaró fóliával bakháton, csepegtető öntözéssel és fátyolfóliával. Csövenként pár forinttal költöttek többet a termesztésre, de cserébe június végére már megjelenhet a piacon. Így részese lehet a szezonkezdő csövenkénti 100-120 forintos árak.

Ezzel a módszerrel nem csak azt érheti el, hogy korán megjelent a piacon, hanem a növények igénye jobb és hatékonyabb kiszolgálása miatt az áru minősége is jobb, és a termesztése biztonságosabb.

Vetés, ültetés

A bakhátat ősszel érdemes elkészíteni, hogy tavasszal ne a nyers földre kelljen menni a talaj előkészítő eszközökkel. Törekedjünk a 60 cm-es mélyszántásra. Március közepétől elkezdhetjük a vetést a tálcába. A csemegekukorica esetében négy hetes palántanevelési idővel számoljunk, vagyis április 10-től elkezdhetjük az ültetést. Fel kell készülni, hogy négy, de

legfeljebb öt lomblevelés korban mindenképpen ki kell ültetni a növényeket! Ezen is múlhat a siker, ugyanis a hatodik lombleveléssel egy időben már megindul a csődifferenciálódás. Ha ilyenkor nem tud erőteljes fejlődésnek indulni a kukorica, akkor a gyenge lomb miatt a csövek is kicsik maradhatnak.

Hektáronként 60 ezer tő

A 130 cm széles bakháton 35 cm az ikersorok közötti távolság és 25 cm a tőtávolság. Ezzel az elosztással kb. 60 ezer tő kerül egy hektárba. Ilyen intenzív termesztésben nem számít soknak ez a tőszám és a tapasztalatok azt mutatták, hogy így kevésbé fattyasodik a kukorica. Ültetés előtt ajánlott indítótrágyás oldatba mártani a palántákat. Ügyeljünk rá, hogy a fiatal állományt fátyolfóliával kell takarni. Költség szempontjából javasoljuk, hogy a több sort egyetlen nagy fóliával egyszerre takarják le. A fátyol minimum egy hét koraiságot jelenthet.

Tápanyagellátás, növényvédelem

Felső öntözésre nincs feltétlenül szükség – kivéve, ha a légszárny nehezíti a megtermékenyülést. A csepegtető használatával elegendő vízhez juttathatjuk a növényeket. Alaptrágya formában, tápanyaggal jól feltöltött talaj esetében elegendő lehet a háromszori tápanyagellátás is: ültetés után egy héttel foszfortúlsúlyos műtrágyával, két héttel később nitrogéntúlsúlyossal, és szedés előtt két héttel káliumtúlsúlyossal. Csőképződéskor a legnagyobb a kukorica tápanyagigénye, ekkor kell a növény igényeit maximálisan kiszolgálni.

A palántázott kukorica jobban elnyomja a gyomokat, mert sokkal

gyorsabban fejlődik. Komoly figyelmet kell fordítani a levéltetű fertőzésre és a bagolylepke elleni védekezésre. Utóbbi ellen preventíven is kell védekezni!

Fajtaválasztás

A Seminis 4 szuperédes hibridet kínál a friss piaci igények kiszolgálására. Legkorábbi termesztésre a **Signet F1**-et javasoljuk, amely kiválóan alkalmas a korai, hidegebb körülmények közé is. 16-20 szemsorszámával egyedülálló a korai szegmensben. A **Sheba F1** valamivel hosszabb csőméretű, 2 nappal törhető a Signet után, és a legédesebb fajtánk. A tenyésztőszakban a **Trophy F1** következik a fajtásorunkban. Ideális választás olyan körülmények közé, ahol az öntözés nem megoldható. Az extenzív termesztési körülményeket jól toleráló fajtánk cső paraméterei is eleget tesznek a piaci igényeknek. A fajtásort záró 82 napos fajtánk a **Basin F1**. Darabosságával és vírusrezisztenciájával biztos helyet vívott ki a záró fajták közül.

Nagy Szabolcs
30 683 1560

Sok az ősszel meghirdetett EMVA pályázat

A kezdő fiatal gazdálkodók pályázati lehetőségének megnyitásával indult az őszi EMVA szezon.

A könnyen megszerezhetőnek vélt 10 millió Ft körüli támogatás óriási érdeklődést váltott ki. A beadási határidő felé közeledve szinte kibírhatatlan nyomás nehezedett a pályázati cégekre. Ismerve azonban a kiosztható keretet és az állítólag több mint tízszeres túljelentkezést, a kisebb EUME értéket ígérő, csak aranykalászos gazda végzettséggel rendelkező, egyéb plusz pontra nem jogosult pályázók esélyei nem túl nagyok.

Az ideai géptámogatások nyertes határozatait szeptember végétől kapták kézhez az érintettek.

A kifizetési kérelmek benyújtási határidejét csaknem egy hónappal meghosszabbították így november végéig kell teljesíteni a követelményeket.

Az igénylők négy csoportba oszthatók:

1. Akik már a pályázat beadásakor, de legkésőbb a határozat kézhezvételéig saját erőből megvásárolták a gépet. Ők hamarosan pénzhez jutnak, hiszen már október elején benyújtották a kifizetési kérelmeket.
2. Akik csak a határozat kézhezvétele után, de saját erőből szerezték be a gépeket. Ők az eredeti határidőig nagyrészt már igényelték a kifizetést.
3. Akik hitelből kívánják megvalósítani a beruházást. Nekik, ha

rendelkezésükre is áll az önerő, a bankok akkor is annyira megnehezítik a hitelhez jutást, hogy lesz, aki kicsúszik a határidőből.

4. Akik a mezőgazdaság ideai teljesítménye miatt még az önerőt sem tudják előteremteni. Ezek száma sajnos nagyon nagy, így a keret egy része biztosan bennmarad a kasszában.

Remélhetőleg a felhasználatlan kereteket át tudják csoportosítani a diverzifikációs támogatásokra.

Októberben jelent meg a gazdaságátadás támogatása és a termékfeldolgozásra vonatkozó pályázatok.

Sajnos az előbbi nem sokban változott az eddigiekhez képest, így az érdeklődés valószínűleg szintén nem lesz nagy.

Az élelmiszeripari támogatások száma és volumene várhatóan hasonló lesz a 2008 évihez.

November elején jelent meg az állattartó telepek korszerűsítésére irányuló pályázat. Nem sok változás tapasztalható a kiírásban a 2007 évihez képest. Az érdeklődés viszont jóval kisebb. Ez egyrészt az állattenyésztési ágazatok teljesítményének csökkenésének, másrészt a banki finanszírozás gyengülésének köszönhető.

A diverzifikációs pályázatokat óriási várakozás előzte meg. A meg-

jelent jogszabály rendkívül tág kereteket biztosít a pályázóknak, így az igénylők száma valószínűleg nagy lesz.

A mikrovállalkozások támogatása, a turizmus fejlesztése, a vidéki települések fejlesztése és a vidéki örökség védelme jogcímenként nem várható az eddigi kiírásoknál nagyobb érdeklődés. Az önkormányzatok jelenlegi megszűréseiknél gyakran működésük határára érkeztek, ezért extra, pályázatos beruházásokra minimális önerőt sem nagyon képesek előteremteni.

A mezőgazdasági termékek értékének növelése jogcím ugyancsak nem sokban különbözik a megszokottól, amelyre éppen most lehet is pályázni, így ennél sem számítunk hatalmas túligénylésre.

A mezőgazdasági üzemek korszerűsítésénél azonban pont ellentétes a helyzet. Ennél a jogcímenél hatalmas az érdeklődés és a pályázók száma messze meghaladja majd az eleinte tervezett keretet. Amennyiben az marad, akkor a jelenlegi géptámogatásnak egy hatodát lehet majd igénybe venni a szántóföldi növénytermesztés, kertészet és állattenyésztés ebből az alapból igényelhető támogatásaira. Csak reménykedni tudunk abban, hogy átcsoportosítással növelik majd a pályázók esélyeit.

Székely Gyöngyvér

YARAmagazin

Yara Hungária Kft. szezonális hírlevele

Kiadja: Yara Hungária Kft.

Kiadásért felel: Dr. Czinege Erik

Felelős szerkesztő: Koronczai Rita

Szerkesztő munkatársak: Dr. Térmeg János, Tóth Gábor, Gyuris Kálmán,

Kovács András, Rizsányi István

Példányszám: 5700

Grafika és nyomdai kivitelezés: Viza Kft. H-8200 Veszprém, Hajlat u. 31.

Örömmel szolgálunk, hogy megtisztelti figyelmével Magazinunkat. Az Ön/cége neve és elérhetősége szerepel adatbázisunkban, amely alapján tájékoztatjuk Partnereinket termékeinkről, szolgáltatásainkról. Amennyiben a jövőben nem tart igényt kereskedelmi kiadványunkra, kérjük jelezze számunkra az alábbi elérhetőségeken:

Yara Hungária Kft.

8182 Berhida, Pf. 10.

Tel.: +36 88 / 456 387, Fax: +36 88 / 455 580

Internet: www.yara.hu

E-mail: hungary@yara.com

Minden szerzői jog fenntartva!

*E*zúton szeretnénk megköszönni minden kedves partnerünknek az egész éves gyümölcsöző együttműködést és kívánunk áldott karácsonyt, valamint sikerekben gazdag boldog új évet!

